

Beskrivning av möjliga områden för profilklasser i kommunen och hur de kan genomföras

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår

- att nämnden noterar rapporten

Birgitta Wigren
Förvaltningschef

Erik Sanner
Utvecklingsstrateg

Bakgrund

Vid nämndsammanträdet i september 2010 fick förvaltningen i uppdrag att ”beskriva möjliga områden för profilklasser i kommunen och hur de kan genomföras”.

Nuläge i Tyresö

I ett antal av de kommunala grundskolorna i Tyresö kommun finns möjlighet för eleverna att fördjupa sig i olika ämnen. Vid skolorna har man valt olika alternativ för att organisera fördjupningen:

1. Såväl skolans val som elevens val används för fördjupningen. Eleverna tillbringar hela skoldagen i en klass där alla elever valt samma fördjupning.

2. Elevens val används för fördjupningen. Eleverna tillbringar hela skoldagen i en klass där alla elever valt samma fördjupning. På en skola används dessutom 40 minuter av skolans val till fördjupningen.
3. Elevens val används för en eller flera fördjupningar. Tex kan elever från olika klasser sammanstrålar under fördjupningstiden och går resten av skoltiden i sin ordinarie klass.

Följande fördjupningar finns i kommunen

Forellskolan har fördjupning enligt alternativ 1 i musik, alternativ 2 i idrott samt alternativ 3 i fotboll.

Musikfördjupningen bedrivs i årskurs 4-9. Eleverna går i en särskild klass och till profiltiden används tid från såväl elevens val som skolans val.

Undervisningen i musik omfattar 5–6 lektioner i veckan. Eleverna får också undervisning i dans (årskurs 4), gehör och notläsning, musiklyssning, musikhistoria samt spel på trummor, elbas, elgitarr och keyboard (årskurs 7–9). Eleverna söker och genomgår antagningsprov i sång.

Idrottsfördjupningen bedrivs i årskurs 6-9 och eleverna går tillsammans i en särskild idrottsklass. Tid tas från elevens val för två klocktimmars extra idrott per vecka. Dessutom tas från och med årskurs 7 tid från skolans val för 40 minuter idrottsteori per vecka. Eleverna söker och tas in genom test.

Fotbollsfordjupningen bedrivs i årskurs 6-9 och erbjuder plats för 15 flickor och lika många pojkar per årskurs. Vid fler sökande än antalet platser används särskilt urvalsförfarande i form av test. Eleverna fördelas i alla klasserna i årskursen om ungefär 5 elever per klass. Vid två tillfällen per vecka samlas eleverna för fotbollsutbildning under 60 minuter då tid tas från elevens val, medan eleverna får resterande undervisning i sina hemklasser.

Dalskolan har fördjupning i naturvetenskap och matematik enligt alternativ 2 för elever i årskurs 6-9. Tid tas från elevens val för förstärkt undervisning i naturvetenskap och matematik naturvetenskap, ämnen som även ligger till grund för projekt och temaarbeten. Eleverna går i en särskild N-klass och tas in uteslutande enligt närhetsprincipen.

Tyresö skola har ett antal fördjupningar enligt alternativ 3; ”Matematik och NO med data”, ”Internationalisering” samt ”Hälsa och friluftsliv”. Alla elever väljer en fördjupning i samband med valet till årskurs 6 och placeras i blandade klasser. Under 100 minuter/vecka i årskurs 6-8 och 50 minuter/vecka i årskurs 9 samlas eleverna kring sitt intresseområde. Vid skolvalet tillämpas närhetsprincipen.

Kumla skola har fördjupning inom teater enligt alternativ 3 i årskurs 6-9. Tid tas från elevens val och dessutom tas en av elevernas praoveckor i årskurs 8 till ett teaterprojekt. Intresserade elever får vara med under en skoldag i en teaterklass innan skolvalet.

Dessutom har skolan fördjupning i ishockey årskurs 6-9. Tid till fördjupningen tas från skolans val med 150 minuter/vecka. Eleverna går utspridda i olika klasser och sammanstrålar under fördjupningstiden.

Årskurserna 1-5 har en fördjupning i kultur. Alla elever i år 1-5 får en timmes kultur varje vecka. Tiden tas från skolans val.

Till Kumlas samtliga fördjupningar antas eleverna utifrån närhetsprincipen.

Tillämpliga lagrum och förordningar

I **Skolförordningen** fastställs att rektor har ansvar för hur timplanens utrymme för skolans val ska användas (9 kapitlet 9 §).

”I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val.

Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen.

Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut.”

Vidare fastställs att innehållet i elevens val och skolans val ska vara förenligt med styrdokumentet (9 kapitlet 11§).

”Undervisning i ett ämne inom elevens val eller skolans val ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med kursplanen och med kunskapskraven.”

I **Skollagen** (10 kapitlet 4§) fastställs de ämnen som undervisningen ska omfatta. Dessutom fastställs innehållet i elevens val respektive skolans val.

”Vidare ska det finnas elevens val och skolans val. Undervisningen i elevens val ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen.”

I **Bilaga 1** i Skollagen, Timplan för grundskolan, fastställs antalet undervisningstimmar för grundskolan, såväl totalt som per ämne.

- En undervisningstimme är 60 minuter.
- I grundskolan ska man ha totalt 6 665 undervisningstimmar.
- Elevens val ska ingå med 382 timmar.
- Skolans val får använda 600 timmar av de 6 665 timmarna. Vid skolans val får skolan minska antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp med högst 20 %.

Förvaltningens slutsatser

Det finns egentligen inga begränsningar när det gäller möjliga områden för profilklasser i kommunen, så länge de är förankrade i skolans styrdokument. Intresse för - och kompetens inom – profilområdet hos lärarna, samt intresserade elever är även det självklara förutsättningar.

Det är tydligt reglerat i skollagen att rektor beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut.